

Notat om høringssvar fra ekstern høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler for planperioden 2026/2027 m.v.

Udkast af 31. oktober 2025 til bekendtgørelse om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler for planperioden 2026/2027 m.v. blev sendt i ekstern høring uden bilag 1 (Kystvandoplande med indsatsbehov) den 13. november 2025 med høringsfrist den 2. december 2025.

Bekendtgørelsen med udkast til bilag 1 blev sendt i høring den 18. december 2025 med høringsfrist den 12. januar 2026. Dette notat omhandler høringssvar fra begge høringer, der ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne.

Der er modtaget høringssvar fra:

1. Landbrug & Fødevarer, jf. punkt 1
2. Bæredygtigt Landbrug, jf. punkt 2
3. Danmarks Jægerforbund, jf. punkt 3
4. Datalogisk jf. punkt 4
5. DAKOFO jf. punkt 5

Høringssvar	Opfølgning
1. Landbrug & Fødevarer (L&F)	
1.1 Ændringer til plantedækkebekendtgørelsen En del af reglerne for målrettet kvælstofregulering følger reglerne i Bekendtgørelse om næringsstofreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget for planperioden 2025/2026. Da denne bekendtgørelse ikke har været i høring, kommer L&F med en række tidligere fremsatte ændringsønsker om efterafgrøder og alternativer i dette høringssvar. Det drejer sig om: <ul style="list-style-type: none">• Mulighed for tidligere destruktion af efterafgrøder mhp. at etablere vinterafgrøder.• Mulighed for at så vintersæd efter efterafgrøder.• Ny mellemafgrøde ordning med såning af vintersæd efter 30. september med justering af omregningsfaktoren for mellemafgrøder. Optimering af effekten for efterafgrøder – bonus for destruktionstidspunkt.	<i>Giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsen.</i> Der er fortsat ikke forskningsfagligt grundlag for de ønskede ændringer til virkemidlerne forud for 2027. En evt. justering af betingelser for brug af vinterafgrøder som kvælstofvirkemiddel afventer resultaterne af Aarhus Universitets 3-årige FLEKS forsøg (fleksibel etablering af efterafgrøder og såning af vintersæd), som forventes afrapporteret efter sommeren 2027.

<ul style="list-style-type: none"> Ny mellemafgrøde med forårsetableret græsudlæg, der efter høst af hovedafgrøden anvendes som mellemafgrøde. 	
<p>1.2 Overgang til ny kvælstofregulering L&F bemærker, at bekendtgørelsen ikke beskriver overgangsbestemmelser til ny kvælstofregulering. L&F frygter at den korte tidshorisont inden ikrafttrædelse af den ny kvælstofregulering og de fortsat uafklarede rammevilkår, gør det svært for erhvervet at omstille sig. De peger på, at behovet for tilpasninger øger behovet for at kunne planlægge mere langsigtet og kende til rammevilkårene i god tid.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsen.</i></p> <p>Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) anerkender behovet for at kende de nye rammevilkår og muligheden for langsigtet planlægning.</p> <p>Det fremgår af udkast til lovforslag om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer og drivhusgasser m.v. i land- og skovbruget, som kan findes på høringsportalen, at ændringen af reguleringsperioden indebærer, at der for så vidt angår reguleringen i planperioden 2026/2027 i medfør af den gamle gødskningslov, og iværksættelsen af den nye kvælstofregulering efter den nye gødskningslov, som skal træde i kraft den 1. januar 2027, vil være et vist overlap. Forholdet mellem ny og gammel lov fremgår af lovforslagets § 70.</p> <p>Den nærmere regulering af overgangsperioden mellem den gældende gødskningslov og nærværende lovforslag vil blive fastlagt i bekendtgørelserne til den ny kvælstofregulering.</p>
<p>1.3 Bilag med indsatskrav og retention mangler L&F undrer sig over, at indsatsbehovene i bilag 1 mangler.</p> <p>Desuden bemærker L&F at bilag 2 med retentionen i ID15-områder med indsatsbehov også mangler. De efterspørger svar på om der ændres på afgrænsningen af ID15-områderne, eller i den beregnede retention i forbindelse med den frivillige ansøgningsrunde, og i et eventuelt efterfølgende krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder i efteråret 2026.</p> <p>L&F mener at på grund af disse udeståender, er det svært at forholde sig konkret til bekendtgørelsen, herunder hvilke konsekvenser bekendtgørelsen medfører.</p>	<p><i>Bilag 1 vil fremgå af bekendtgørelsen, når den udstedes.</i></p> <p>Indsatsbehovet i målrettet kvælstofregulering (MR) 2026 fastsættes på baggrund af de genbesøgte vandområdeplaner 2021-2027 (VP3-II), der først blev offentliggjort ved udgangen af 2025. Det har derfor ikke været muligt at offentliggøre indsatsbehovet tidligere. Bilag 1 har været i en kort høring, inden bekendtgørelsen udstedes.</p> <p>I 2026 er retentionen opgjort på baggrund af retentionskortet version 2025 fra GEUS, aggregeret til ID15-niveau.</p>
<p>1.4 Efterafgrøder og krav om forårsetableret afgrøde året efter</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsen.</i></p>

<p>L&F mener fortsat, at det er yderst uhensigtsmæssigt etablering af skov ikke indgår i undtagelsen om permanent udtagning, da de mener det kan spænder ben for skovrejsning og implementering af trepartsaftalen.</p>	<p>SGAV undersøger muligheden for at inkludere skovrejsning i undtagelsen om permanent udtagning fra 2026/2027.</p>
<p>1.5 Force majeure L&F mener, at usædvanlige vejræssige begivenheder bør anses som force majeure/usædvanlige omstændigheder. De mener, at det er vigtigt, at der tages hensyn til de konkrete omstændigheder i forhold til den vejræssige begivenhed, som forhindrer en landmand i at overholde krav og betingelser under EU's landbrugspolitik, herunder også krav om målrettede efterafgrøder.</p> <p>L&F er på den baggrund kritiske overfor SGAV's mange afslag på force majeure ansøgninger i efteråret 2024, og undrer sig særligt over SGAV's begrundelse for afslag. L&F opfordrer SGAV til at revurdere disse, også i relation til kommende kontrolperiode i efteråret 2026.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsen.</i></p> <p>Som det også fremgår af tidligere svar fra SGAV, skal vurderingen af force majeure og usædvanlige omstændigheder bero på en konkret vurdering af det enkelte tilfælde. SGAV er enig i, at usædvanlige vejræssige begivenheder i nogle tilfælde kan anses som force majeure eller usædvanlige omstændigheder.</p> <p>SGAV vil fortsætte den nuværende forvaltning af reglerne i overensstemmelse med EU-retten og konkret i forhold til den fælles landbrugspolitik og Kommissionens retningslinjer. Eventuelle sager, herunder klagesager, vil blive behandlet i henhold til dette.</p>
<p>1.6 Satellitkontrol L&F gør opmærksom på, at der i bekendtgørelsen ikke er nævnt noget om fysisk kontrol, men at der i § 31 fremgår bestemmelserne vedrørende satellitbaseret kontrol for tilskudsordningen.</p> <p>På den baggrund antager L&F at målrettede efterafgrøder med tilskud i 2026, vil blive kontrolleret via satellit i stedet for fysisk kontrolbesøg på bedriften, og der derved vil være 100 pct. kontrol af de målrettede efterafgrøder.</p> <p>L&F har desuden hørt, at den tidligere tærskel for, hvor små marker der ses på i satellitkontrollen, er sat væsentligt ned. De oplever på den baggrund at der bruges disproportionalt meget tid på bagatelsager, hvor tidsforbruget langt overstiger værdien af det tilskud som høringen omhandler.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsen.</i></p> <p>Kontrolmetoderne er som udgangspunkt ikke nævnt i bekendtgørelsen eller andre tilskudsbekendtgørelser, da den myndighed, som har udstedt bekendtgørelsen, altid har ret til at kontrollere egne regler.</p> <p>Satellitbaseret kontrol nævnes særskilt i bekendtgørelsen, da der i forbindelse med kontrollen er fastsat bestemmelser om, hvorledes tilsagnshaver skal forholde sig til den satellitbaserede kontrol.</p> <p>Der vil i 2026 fortsat blive anvendt kontrolbesøg på MR på en vis andel af bedrifterne. Derfor tilpasse sanktionerne ikke til 100 % satellitkontrol.</p> <p>Satellitbaseret kontrol vil i 2026 alene blive anvendt på forpligtelse om tidligst tilladte destruktion på efterafgrøder og for sen etablering af efterafgrøder. På disse forpligtelser vil kontrollen på den baggrund omfatte 100 pct. af arealer med målrettede efterafgrøder.</p> <p>Der er i denne CAP-periode ikke fastsat en størrelse for, hvor stor eller lille en mark skal være for at indgå i den satellitbaserede</p>

	<p>kontrol. Der vil være marker, hvorpå der, grundet deres form og størrelse, ikke kan fås tilstrækkelige data. Om der kan nås tilstrækkelige data for den enkelte mark, beregnes fra analyse til analyse. Det er, jf. forordning (EU) 2022/1173, ikke muligt at sortere marker fra pga. deres størrelse, såfremt der findes brugbare satellitbilleder på marken.</p>
<p>1.7 Krav om stedfasthed</p> <p>L&F efterlyser i lighed med tidligere en redegørelse for effekten af kravet om stedfasthed på markniveau.</p> <p>Såfremt kravet om stedfast indberetning på markniveau, med det korrekte virkemiddel fastholdes, bør det ved en fysisk kontrol i marken være muligt at få godkendt et andet virkemiddel, der er anvendt i marken, i stedet for en underkendelse.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsen.</i></p> <p>Hvis det ikke indberettes på hvilke marker virkemidlerne er udlagt, vil det være nødvendigt for SGAV at udvide kontrollen til samtlige marker på bedriften, så det kan kontrolleres, om der er udlagt et virkemiddel, og om det lever op til kravene for det pågældende virkemiddel. Dette er ikke muligt af ressourcemæssige årsager.</p> <p>Med ændringen af bekendtgørelsen i august 2025 blev der åbnet op for, at man i forbindelse af beregning af sanktioneringen tager højde for et andet virkemiddel end det indberettede på en mark, hvis virkemidlet lever op til kravene for det pågældende virkemiddel.</p>
<p>1.8 Majs med græsudlæg som målrettet efterafgrøde</p> <p>L&F har fortsat et ønske om, at det skal være muligt at indberette marker anmeldt under GLM 7 med afgrødekode 218 "majs med græsudlæg" som en ikke-kompenseret målrettet efterafgrøde. L&F foreslår en løsning hvor særskilte afgrødekoder med majs ikke kan modtage tilskud.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p>I lighed med tidligere vurderinger af muligheden for at tillade majs med græsudlæg som et ukompenseret virkemiddel under MR, er det styrelsens vurdering, at den foreslåede løsning vil komplicere ordningen væsentligt.</p>
<p>1.9 Sagsbehandling af tilskuddet til målrettede efterafgrøder og korrekt beregning af kvælstofkvoten</p> <p>L&F er bekendt med, at der er landbrugere, der får udbetalt tilskuddet til målrettede efterafgrøder på et sent tidspunkt. De anfører, at sen udbetaling af tilskud er ét problem, men derudover har udbetalingstidspunktet betydning for korrekt beregning af kvælstofkvoten i GKEA-skemaet.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p>SGAV er opmærksom på problemstillingen og udbetaler tilskuddet til MR så hurtigt som muligt, men der vil være sager, hvor udbetalingen trækker ud.</p>
<p>1.10 Vægtningsfaktorer</p> <p>L&F mener fortsat, at det bør være muligt at få godkendt virkemidler på ikke-indberettede marker, der er beliggende indenfor samme kystvandopland, hvis der i den fysiske kontrol kan konstateres, at de kvælstofreducerende virkemidler er etableret og kan godkendes.</p> <p>L&F mener, som nævnt i tidligere høringssvar, at vægtningsfaktoren for dækningsgrad af efterafgrøder bør</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p>I forhold til muligheden for at få godkendt virkemidler på ikke indberettede marker, henvises til punkt 1.7.</p> <p>Den gældende vægtningsfaktor, når minimumskravet til dækningsgraden ikke er opfyldt, er fastsat ud fra en vurdering af</p>

<p>være mere proportional. Vægtningsfaktoren er den samme uanset om der mangler 5 eller 20 procentpoint i dækningsgraden.</p> <p>L&F foreslår, at vægtningsfaktoren f.eks. er 0,1, hvis der er tale om små fravigelser fra den krævede dækningsgrad</p>	<p>overtrædelsens alvor. Det er ikke muligt i forbindelse med kontrollen, at vurdere hvor mange procentpoint af dækningsgraden der mangler, men alene om den er opfyldt eller ej.</p> <p>Brugen af vægtningsfaktoren på 0,1 fastsættes ud fra en vurdering af overtrædelsens alvor, og anvendes kun hvis der trods overtrædelsen er sikkerhed for den forudsatte kvælstofeffekt.</p>
<p>1.11 Beregning af det nye indsatsbehov</p> <p>L&F gør opmærksom på, at et ikke fremgår af høringsmaterialet eller af SGAV's hjemmeside, hvordan de nye indsatsbehov og efterafgrødekrav præcist er beregnet. L&F opfordrer derfor SGAV til at offentliggøre detaljerne om beregningerne, så der er fuld gennemsigtighed.</p> <p>L&F mener det er uheldigt, at så store ændringer meldes ud så sent og at det ville have været hensigtsmæssigt, hvis erhvervet på forhånd var blevet varslet om at der kunne forventes mærkbare ændringer.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p>SGAV noterer sig L&F's forslag og ser på muligheden for yderligere at kommunikere om beregning af indsatsbehovet.</p> <p>Indsatsbehovet i MR 2026 er fastsat på baggrund af de genbesøgte vandområdeplaner 2021-2027 (VP3-II), der først blev offentliggjort ved udgangen af 2025. Det har derfor ikke været muligt at offentliggøre indsatsbehovet tidligere.</p>
<p>1.12 Ændringer det sidste år inden ny regulering</p> <p>L&F mener ikke, at det er hensigtsmæssigt, at der kommer store ændringer i det sidste år med krav om målrettede efterafgrøder.</p> <p>L&F kritiserer desuden at det ikke fremgår af høringsmaterialet, at en helt ny måde at regulere på erstatter regler om bl.a. målrettet regulering, som indføres om under et år. L&F opfordrer SGAV til at informere om betydningen af den nye regulering hurtigst muligt.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p>Der henvises til svar under punkt 1.2.</p>
<p>1.13 Bilag med retention fremgår ikke af høringsmaterialet</p> <p>L&F gør opmærksom på, at bilag 2 med oplysning om retention for ID15-områder med indsatsbehov ikke fremgår af høringsmaterialet.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p>Det fremgår af høringsbrevet, at bilag 2 over retentionen i ID15-områder med indsatsbehov vil blive indsat i bekendtgørelsen efter den eksterne høring.</p>
<p>1.14 Ny vægtningsfaktor for mellemafgrøder</p> <p>L&F antager, hvis der er indberettet en mellemafgrøde, men der faktisk er udlagt en efterafgrøde på marken (destruktion efter 20. oktober og efterfølges af en vårsæet afgrøde), der kan godkendes i kontrollen, så anvender SGAV en vægtningsfaktor på 0,1.</p> <p>L&F vil gerne opfordre til at den nyindsatte vægtningsfaktor også fastsættes til faktor 0,1, så konsekvensen ved den manglende vintersæd, der er erstattes af vårsæd, ikke medfører markant nedsat N-kvote i det følgende år.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p>Det er korrekt, at hvis der er indberettet en mellemafgrøde, men der faktisk er udlagt en efterafgrøde på marken, der kan godkendes i kontrollen, så anvendes en vægtningsfaktor på 0,1.</p> <p>Vægtningsfaktoren på 0,1 er fastsat ud fra en vurdering af overtrædelsens alvor, og anvendes kun, hvis der trods overtrædelsen er sikkerhed for den forudsatte kvælstofeffekt. Hvis der etableres vårsæd i</p>

	stedet for vintersæd efter en mellemafgrøde, vil der ikke være sikkerhed for den forudsatte effekt.
1.15 Efterafgrøder efterfølges af slåningsbrak L&F opfordrer til, at det bliver muligt at målrettede efterafgrøder i 2026 kan efterfølges af slåningsbrak i 2027. L&F forudser, at der for nogle landmænd kan blive behov for at anvende brak for, at de kan leve op til de udmeldte kvælstofudledningskvoter, herunder brug af marker, hvor der er etableret målrettede efterafgrøder i efteråret 2026.	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i> SGAV tager forslaget til efterretning.
Bæredygtigt Landbrug (BL)	
2.1 Faglig grundlag for virkemiddelværdier Mellemafgrøder BL anfører, at omregningen mellem virkemidler ikke er underbygget af offentligt tilgængelig dokumentation. De nævner, at mellemafgrøder bør tilføjes en højere værdi som virkemiddel.	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i> Omregningsfaktoren for mellemafgrøder er fastsat af Aarhus Universitet. Se bl.a.: https://pure.au.dk/ws/files/68655251/eval_uring_af_mellemafgr_der_samlet_fil.pdf
2.2 Faglig grundlag for virkemiddelværdier Præcisionslandbrug BL mener, at præcisionslandbrug ikke afspejler den udvikling der sker i praksis, idet præcisionslandbrug i dag også omfatter anvendelse af bladgødsning.	<i>Giver ikke anledning til ændringer til bekendtgørelsen.</i> Virkemidlet præcisionslandbrug dækker over en række tiltag, som er beskrevet i plantedækkebekendtgørelsen. Når disse tiltag udføres, medfører det omregningsfaktoren 11:1, som er fastsat af Aarhus Universitet. Bladgødsning er ikke en del af tiltagene under præcisionslandbrug, hvorfor der ikke tages højde for dette i omregningsfaktoren. SGAV finder dog resultaterne omkring bladgødsning interessante og vil drøfte med AU, om det på sigt kan blive et virkemiddel i reguleringen.
2.3 Faglig grundlag for virkemiddelværdier - efterafgrøder BL mener, at effekten af efterafgrøder generelt hviler på et meget begrænset og geografisk snævert forsøgsgrundlag med betydelig usikkerhed. BL understreger, at det er afgørende, at effekterne bag virkemidlerne er robuste, når de skal danne grundlag for udledningsberegningerne i den ny regulering fra 2027.	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i> Effekten af efterafgrøder er fastsat af Aarhus Universitet. AU har igangsat et 3-årigt FLEKS forsøg (fleksibel etablering af efterafgrøder og såning af vintersæd). Forsøget forventes afrapporteret efter sommeren 2027 og resultaterne herfra vil indgå i ny regulering.
2.4 Fordelingsprincippet ved tilsagn BL mener ikke, at fordelingsprincippet i kapitel 4, hvor sidste trin i fordeling af tilsagn fordeles tilfældigt, er foreneligt med	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i>

proportionalitet eller en saglig, forudsigelig forvaltningspraksis.	<p>I lov nr. 407 af 25. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. er der hjemmel til at fastsætte de i § 6 anførte regler om prioritering af ansøgte marker. Ansøgte marker prioriteres efter retentionen i det ID15-område, som marken er beliggende i, og herefter efter markstørrelse.</p> <p>SGAV vurderer, at denne prioritering er saglig og proportional i forhold til ordningens formål. Randomiseret valg anvendes alene, hvis der opstår et tilfælde, hvor flere marker har samme markstørrelse, og alle marker ikke kan prioriteres. Herved sikres, at der kan prioriteres i bund.</p>
<p>2.5 Ændringsforslag til registrering af arealer</p> <p>BL mener, at teksten i § 4, bl.a. om ændringsforslag til registrering af arealer, rejser et praktisk og retssikkerhedsmæssigt spørgsmål, da de mener, at det betyder, at jordbruger i foråret 2026 skal træffe bindende beslutning om arealregistreringer, der får betydning for høståret 2027, uden at reglerne for høståret 2027 er kendt.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p>SGAV anerkender behovet for at kende de nye rammevilkår og muligheden for langsigtet planlægning.</p> <p>Den nærmere regulering af overgangsperioden mellem den gældende gødskningslov og nærværende lovforslag vil blive fastlagt i bekendtgørelserne til den ny kvælstofregulering.</p>
<p>2.6 Overlappende regulering i 2027</p> <p>BL gør opmærksom på, at der er sammenfald mellem plantedækkebekendtgørelsen for planperioden 2026/2027 og den nye udledningsbaserede regulering, som efter de politiske aftaler skal træde i kraft fra 2027.</p> <p>BL efterlyser klare overgangsregler i perioden hvor begge regelsæt gælder samtidigt.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p>Der henvises til svar under punkt 1.2.</p>
<p>2.7 prioritering i forbindelse med tilsagn</p> <p>BL sætter spørgsmålstegn ved om man kan anvende retentionen i forbindelse med prioritering, idet de mener at retentionskortene er behæftet med betydelig usikkerhed.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p>Retentionen anvendes til prioriteringen mellem ansøgninger på MR. I 2025 blev retentionskortet opdateret med nyeste viden, og det nye retentionskort anvendes i MR 2026. Kortet er i MR 2026 aggregeret til ID15-niveau, som er det niveau, der er anvendt i MR de foregående år. Den nyeste viden vil således anvendes i udmøntningen af indsatser, men vil i MR 2026 blive anvendt på et mindre detaljeret niveau.</p>
<p>2.8 Begrebet ”kvote”</p> <p>BL mener, at der er risiko for misforståelser i overgangsperioden, da begrebet ”kvote” anvendes både om</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p>SGAV er opmærksom på, at begrebet ”kvote” anvendes på forskellige måder i den</p>

tildelingskvote i det nuværende system og om den kommende udledningskvote i ny kvælstofregulering.	nuværende kvælstofregulering og i den ny kvælstofregulering, og vil fremover være tydelige i kommunikationen af dette.
2.9 Vægtningsfaktor BL sætter spørgsmålstegn ved om det er korrekt, at vægtningsfaktoren 0,1, kun anvendes i særlige tilfælde og at langt de fleste overtrædelser i bilag 3 vil føre til en fuld sanktion.	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i> De gældende vægtningsfaktorer er fastsat ud fra en vurdering af overtrædelsens alvor og er differentieret mellem 1, 0,5 og 0,1. Vægtningsfaktoren på 0,1 er fastsat ud fra en vurdering af overtrædelsens alvor, og anvendes kun, hvis der trods overtrædelsen er sikkerhed for den forudsatte kvælstofeffekt.
2.10 Kvotereduktion i overgangsperioden BL mener, at det bør understreges i bekendtgørelsen, at kvælstofreduktioner, som bringer en bedrift under det reelle udledningsniveau i overgangsårene, enten tæller positivt i udledningsreguleringen året efter, eller hvis dette ikke sker, kompenseres særskilt.	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i> Der henvises til svar under punkt 1.2.
2.11 Manglende kompensation for reduktion i kvoten BL mener, at det fremstår uforholdsmæssigt og giver risiko for skæv reguleringsbyrde mellem bedrifter, at der ikke kompenseres for reduktion i kvælstofkvote.	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i> I forhold til kompensation for kvotereduktion er det politisk besluttet, at dette virkemiddel ikke kompenseres under MR.
2.12 Dokumentationsforpligtigelser BL mener, at dokumentationskravet i forhold til satellitbaseret kontrol er omfattende, og at skolernes ferie, såsom efterårsferien ikke bør kunne inddrages eller tælle med i høringsperioden, i forbindelse med indsendelse af georefererede billeder via app.	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i> Høringer fra den satellitbaserede kontrol af målrettede efterafgrøder sendes i den relevante periode for overholdelse af krav, hvilket omfatter efterårsferien. Hvis høringer ikke må sendes i efterårsferien, vil det være nødvendigt med en tilsvarende udskydelse af fristen for tidligst tilladte destruktion.
2.13 Sanktioner nu og i ny regulering BL anfører, at selvom bekendtgørelsen indeholder en vis graduering via beregningen af vægtet, overtrådt areal, er gradueringen i praksis begrænset, fordi mange fejltypen i bilag 3 tildeles en vægtningsfaktor på 1,0, uanset om der er tale om mindre, delvise eller uforudsete afvigelser. BL henviser til en dom hvor Højesteret i sin afgørelse henviser til, at det følger af "EU-reglerne", at der ikke ved manglende opfyldelse af kriterierne for støtteberettigelse kan pålægges en administrativ sanktion, hvis den berørte person godtgør, at den pågældende "ikke er skyld i" den manglende opfyldelse.	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i> De gældende vægtningsfaktorer er fastsat ud fra en vurdering af overtrædelsens alvor, og indeholder bl.a. en vurdering af i hvor stort omfang, der trods overtrædelsen er sikkerhed for den forudsatte kvælstofeffekt. SGAV er enig i bemærkningen om, at der ikke kan gives en sanktion som en del af en støttenedsættelse, hvis tilsagnshaver er "uden skyld" i den manglende opfyldelse af en forpligtelse som forstået i EU-retten. Der

<p>BL anfører desuden, at sanktionsmodellen bør revideres i den kommende udledningsregulering, så den tager højde for den faktiske udledning, og suppleres med mere proportionale mekanismer, der i højere grad afspejler både miljøeffekt og driftsmæssige forhold.</p>	<p>vil blive administreret i overensstemmelse hermed.</p> <p>SGAV bemærker, at sanktionerne i den nye kvælstofregulering vil fremgå af den kommende lov om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer og drivhusgasser m.v. i land- og skovbruget, som har været i høring via høringsportalen, samt af de dertilhørende bekendtgørelser. Det henhører under domstolene at vurdere de faktiske omstændigheder i straffesagen.</p>
<p>2.14 Fagligt grundlag, robuste data og retssikkerhed</p> <p>BL anbefaler, at bekendtgørelsen først færdiggøres, når hele det faglige grundlag foreligger, herunder opdaterede, robuste data om efterafgrøders virkning på lerjord, retentionstal og omregningsfaktorer, og at der sker en gennemgang af proportionalitet, ligebehandling, retssikkerhed og konkurrencevilkår for dansk landbrug i forhold til EU.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p>SGAV tager bemærkningen til efterretning.</p>
<p>2.15 Vanskeligt at nå reduktionsbehov</p> <p>BL mener, at reduktionsbehov i flere vandoplande er så store, at de overstiger det i praksis opnåelige.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p>Det maksimale indsatsbehov under MR 2026 er 34,5 % af efterafgrødegrundarealet, mod 45,2 % i 2025.</p>
<p>2.16 Beregning af indsatsbehov</p> <p>BL anfører, at de seneste års NOVANA-rapporter viser, at der ingen sammenhæng er mellem iltsvind og de danske kvælstoftab til kystvandoplande. Derimod mener de, at iltsvind har en sammenhæng til stigende bundvandstemperatur og mindre vind. De mener, at de seneste års kobling mellem udviklingen i algevækst og klorofylkoncentrationen og sammenhængen med hhv. de danske- og udenlandske kvælstoftilførsler samt Redfield balancen, skal danne grundlag for indsatsbehovet til målrettede kvælstofregulering for planperioden 2026/2027.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p> <p>I 2026 er indsatsbehovet for MR opgjort med udgangspunkt i genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027 (VP3-II). Med genbesøget er vandområdeplanerne opdateret med seneste viden om, hvor i landet der er behov for kvælstofreduktioner.</p> <p>En af de største udfordringer på vandmiljøområdet er den fortsatte tilførsel af næringsstoffer, herunder kvælstof og fosfor, bl.a. i form af bidrag fra landbruget. Når kystvande tilføres større mængder af kvælstof og fosfor, sker der en opblomstring af alger, hvilket gør vandet uklart og betyder, at flerårige planter ikke kan vokse på dybere vand, samt indebærer risiko for iltsvind. Det er muligt at læse mere om iltsvind og faktorerne, der har betydning, på SGAVs hjemmeside: https://sgavmst.dk/vandmiljoe/havet/iltsvind.</p>
<p>2.17 Effekten af MR</p> <p>BL spørger om det er juridisk undersøgt, om man må bruge EU-midler til reguleringer, der begrundes med opfyldelse af VRD-mål, når de næppe har effekt?</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i></p>

	Der er SGAVs vurdering, at MR har en effekt på opfyldelse af målene i vandrammedirektivet.
3. Danmarks Jægerforbund	
3.1 Småbiotoper som virkemidler	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i>
Jægerforbund foreslår, at småbiotoper kan indgå som et alternativt virkemiddel til målrettede efterafgrøder.	SGAV tager forslaget til efterretning.
4. Datalogisk	
4.1 Manglende bilag 1	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i>
Datalogisk kritiserer, at bekendtgørelsen er sendt i høring uden et Bilag 1, da de mener, at man derved fratages muligheden for at overskue konsekvenserne af ændringerne. De opfordrer til, at man burde have startet med at fastsætte indsatsbehovet før alt andet.	SGAV er opmærksom på, at der er behov for, at bilag 1 til bekendtgørelsen bliver sendt i høring så tidligt som muligt.
De kritiserer desuden, at Bilag 1 vil blive offentliggjort meget sent, idet landbruget allerede er i gang med at planlægge markplan til høsten 2026, herunder udlægning af efterafgrøder i efteråret 2026 for planperioden 2026/2027.	Der henvises desuden til svar under 1.3.
5. DAKOFO	
5.1 Ændringer til bilag 3	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</i>
DAKOFO bemærker, at den foreslåede ændring i bilag 3 indebærer en væsentlig ændring af risikoprofilen for mellemafrøder som alternativt virkemiddel i målrettet kvælstofregulering. De mener at kobling mellem mellemafrøder og efterfølgende etablering af vintersæd, kombineret med anvendelse af maksimal vægtningsfaktor, gør virkemidlet mindre attraktivt.	Det har i henhold til plantedækkebekendtgørelsens § 12 hele tiden været et krav, at mellemafrøder skal efterfølges af en vintersået afgrøde.
DAKOFO angiver desuden, at manglende eller utilstrækkelig etablering af mellemafrøder maksimalt bør udløse en vægtningsfaktor på 0,5, svarende til virkemidlets omregningsfaktor (2 ha mellemafrøder = 1 ha målrettet efterafgrøde).	Hidtil er en overtrædelse af kravet blevet sanktioneret med en vægtning på 1. Med den foreslåede ændring gives der mulighed for at sanktionere med en vægtning på 0,5, hvis mellemafrøden efterfølges af en forårssået afgrøde.
	Ifølge bekendtgørelsens bilag 3 anvendes en vægtning på 0,5 i tilfælde, hvor mellemafrøden er etableret, men dækningsgraden ikke er tilstrækkelig.
	Før sanktionen beregnes, omregnes alternativerne til ha efterafgrøder.